

Poznań, dnia 25 maja 2010 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie
Al. Solidarności 127
00-898 Warszawa

Powód:

BioInfoBank Sp. z o.o.
ul. Limanowskiego 24 A / 16, 60-744 Poznań

Adres do doręczeń:

ul. Św. Marcin 80/82, lok. 355, 61-809 Poznań

Pozwany:

Andrzej Brus

Adres do doręczeń:

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Departament Kontroli i Nadzoru
ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa

Wartość przedmiotu sporu: 10.000 zł

Pozew o ochronę dóbr osobistych

W imieniu spółki Bioinfobank Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wnoszę o:

1. zobowiązanie pozwanego do zmiany treści informacji pokontrolnej z kontroli doraźnej nr 22/2010/POIG, która odbyła się dnia 14 kwietnia 2010 r. w związku z realizacją umowy POIG.02.03.02-00-044/09-00 Wirtualna Akademia Bioinformatyki, prowadzonej przez pozwanego u powódki w ten sposób, że z dokumentu tego zostaną usunięte wszelkie informacje niezgodne ze stanem faktycznym wykazany podczas tej kontroli, a w szczególności:
 - zapisy stwierdzające, że wybór wskazanych w niej wykonawców został dokonany z naruszeniem § 12 ust. 2 Umowy o dofinansowanie tzn. z naruszeniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości oraz że nie dołożono wszelkich starań

w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego Umową w związku z jej realizacją

- opinia, iż mogły zaistnieć okoliczności uzasadniające rozwiązanie umowy o dofinansowanie projektu zgodnie z § 13 ust. 4 tej umowy
2. zasądzenie od pozwanego kwoty 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) na rzecz Fundacji im. Stefana Batorego, do której działań statutowych należy w szczególności przeciwdziałanie korupcji i zwiększenie przejrzystości w życiu publicznym, na poniżej wskazany rachunek bankowy:

Fundacja im. Stefana Batorego

ul. Sapieżyńska 10a, 00-215 Warszawa

Nr KRS 0000101194

nr rachunku bankowego 81 1030 1016 0000 0000 6145 0000

3. rozpoznanie sprawy także pod nieobecność powoda
4. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych

UZASADNIENIE

Spółka Bioinfobank Sp. z o.o. jest jednostką naukową w rozumieniu ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2004 r., nr 238, poz.2390 z późn. zm.). Spółka ta realizuje projekt Wirtualna Akademia Bioinformatyki na podstawie podpisanej z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego umowy nr POIG.02.03.02-00-044/09-00 o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, lata 2007-2013, Priorytet 2. Infrastruktura sfery B + R, Działanie 2.3 Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki.

Dowód:

- umowa POIG.02.03.02-00-044/09-00 (obecnie obowiązujący aneks)

Dnia 14 kwietnia 2010 r. w lokalu powoda mieszczącym się w Poznaniu przy ulicy Św. Marcin 80/82, lok. 355 przeprowadzona była kontrola realizacji umowy POIG.02.03.02-00-044/09-00 Wirtualna Akademia Bioinformatyki. Kierownikiem zespołu kontrolującego był pozwany.

Dowód:

- informacja pokontrolna nr 22/2010/POIG

Dnia 14 maja 2010 r. powódka otrzymał od pozwanego informację pokontrolną nr 22/2010/POIG. W informacji tej zespół kontrolujący zarzucił powódce dokonywanie wyboru wykonawców niezgodnie z zasadami określonymi w §12 ust. 2 wiążącej ją umowy o dofinansowanie. Ponadto w opinii zespołu

kontrolującego mogły zaistnieć okoliczności uzasadniające rozwiązanie Umowy o dofinansowanie projektu zgodnie z § 13 ust. 3 powołanej umowy.

Dowód:

- informacja pokontrolna nr 22/2010/POIG
- umowa POIG.02.03.02-00-044/09-00 (aneks)

Postawione w przedmiotowej informacji pokontrolnej zarzuty są bezpodstawne.

Dowód:

- zastrzeżenia do informacji pokontrolnej nr 22/2010/POIG

Zgodnie z § 12 ust. 2 umowy o dofinansowanie powódka jest zobowiązana do ponoszenia wszystkich wydatków kwalifikowanych z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości oraz zobowiązany jest dołożyć wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego niniejszą Umową w związku z jej realizacją. Zawarcie w informacji pokontrolnej wniosków, iż dokonuje ona wydatków niezgodnie z powyższymi zasadami i mogły zaistnieć okoliczności uzasadniające rozwiązanie umowy o dofinansowanie projektu godzi w jej dobre imię. Stwierdzenia takie prowadzą do konkluzji, że powódka jest jednostką naukową, co do której nie można mieć zaufania, że zrealizuje projekt zgodnie z prawem i umową. Zapisy te mogą także stanowić sugestię, że jednostka ta sprzeniewierza powierzone jej środki publiczne.

Należy zwrócić w szczególności uwagę na fakt, iż zgodnie z punktem 4e rozdziału 7 podrozdziału 6 *Wytycznych w zakresie Procesu kontroli dla Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*, na podstawie których przeprowadzona była kontrola, informacja pokontrolna powinna zawierać ustalenia faktyczne kontroli wraz ze szczegółowym opisem stwierdzonych nieprawidłowości.

Dowód:

- *Wytyczne w zakresie Procesu kontroli dla Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013,*

Tymczasem w powołanej informacji pokontrolnej kontrolujący stwierdzili poważne nieprawidłowości, które w ich opinii mogą stanowić podstawę do rozwiązania umowy o dofinansowanie, nie przedstawiając szczegółowo stanu faktycznego i nie uzasadniając swojego stanowiska. Z treści tej informacji wynika jakoby fakt złamania przez powódkę postanowień umowy był oczywisty i nie budził żadnych wątpliwości. Dlatego osoba zapoznająca się z treścią takiej informacji odnosi wrażenie, iż fakt niepoprawnego wydawania środków przez spółkę jest już przesądzony, a nieuczciwe wydatkowanie przez nią środków publicznych oczywiste.

Taka opinia rozpowszechniana wśród pracowników Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego może spowodować odmowę przyznawania powódce dotacji na statutową działalność naukową oraz

poszczególne projekty. Jak to wynika z doświadczeń powodowej spółki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego odmawiało przyznania jej środków na działalność naukową z uwagi na brak pozytywnej oceny ankiety jednostki, chociaż pod względem merytorycznym projekty były oceniane wysoko.

Dowód:

- ocena projektu 3 T11E 2 27 pt: "Nowa technologia w projektowaniu leków..."

Jednocześnie przez pięć lat Ministerstwo nie dokonało oceny parametrycznej jednostki i nie nadało jej kategorii jednostki naukowej, choć było do tego obowiązane zgodnie z obowiązującym prawem. Postępowanie w tej sprawie wykazywało szereg nieprawidłowości, a argumenty używane przez organ nie znajdowały umocowania w obowiązujących przepisach.

Dowód:

- pismo powódki z dnia 5 maja 2009 r.
- pismo powódki z dnia 22 lipca 2009 r.
- pismo powódki z dnia 17 marca 2010 r.

Osoby odpowiedzialne za dokonanie oceny jednostki miały pełną świadomość, iż ze względu na jej dorobek naukowy należy jej przyznać kategorię pierwszą.

Dowód:

- raport z kontroli z dnia 9 stycznia 2007 r.
- pismo wewnętrzne pracowników MNiSW z dnia 19 stycznia 2010 r.
- opinia Zespołu Odwoławczego Rady Nauki z dnia 15 kwietnia 2010 r.

Mimo tej świadomości, kategoria pierwsza nie została do dnia dzisiejszego powódce przyznana, a tym samym nie zostały jej wypłacone żadne środki na prowadzenie statutowej działalności naukowej.

W związku z powyższym dla powódki niezwykle ważne jest zachowanie jej dobrego imienia wśród pracowników MNiSW. Jakiegokolwiek sugestia, iż dokonuje ona wydatków niezgodnie z obowiązującymi zasadami ich dokonywania będzie stanowić kolejny argument dla, już przejawiających niechęć do tej nietypowej jednostki naukowej, pracowników MNiSW przemawiający za odrzucaniem składanych przez nią wniosków o dofinansowanie.

Nadmienić można jeszcze, iż powodowa spółka, prowadząc działalność naukową jako podmiot nie nastawiony na generowanie zysków (not-for-profit) posiada znaczny dorobek naukowy (liczne szeroko cytowane publikacje naukowe w prestiżowych czasopismach międzynarodowych, uczestnictwo w 6 projektach Programu Ramowego Unii Europejskiej, zajęcie ósmej pozycji w rankingu Ośrodka Przetwarzania Informacji (OPI) pod względem efektywności naukowej jednostek w Polsce). Jednakże z uwagi na nietypową formę prawną, a także na znacznie większą od przeciętnej efektywność badań naukowych budzi ona niechęć osób uczestniczących w procedurze przyznawania środków na działalność naukową, w szczególności tych wywodzących się ze starych struktur, nieprzyzwyczajonych do mierzenia efektywności jednostek naukowych i naukowców liczbą i jakością publikacji naukowych.

Dlatego dla powódki, by przełamać panującą do niej niechęć i otrzymywać środki na dalszą działalność naukową niezwykle istotne jest jej dobre imię. W związku z tym skierowanie niniejszego pozwu stało się konieczne.

Zgodnie z przepisem art. 23 Kodeksu cywilnego, zwanego dalej KC, *dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.* Na podstawie art. 24 KC, *ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.* Przepis art. 448 KC stanowi, iż *w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.* Zgodnie z art. 43 KC *przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych.*

W wyroku z dnia 23 maja 2006 r. (VI ACa 1221/2005, LexPolonica nr 418139) Sąd Apelacyjny w Warszawie wyraził stanowisko, iż *katalog dóbr osobistych osób prawnych należy, przez odpowiednie zastosowanie art. 23 kc zgodnie z art. 43 kc uznać za otwarty, niewątpliwie zaś podlegającym ochronie dobrem osobistym zarówno osoby fizycznej, jak i osoby prawnej jest jej dobra sława. Naruszenie dobrej sławy osoby prawnej może nastąpić przede wszystkim przez zarzucenie tej osobie, a w szczególności jej organom, niewłaściwego postępowania mogącego ją narazić na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania działalności.* Natomiast w wyroku z dnia 24 września 2008 r. (II CSK 126/2008, LexPolonica nr 2035138, OSNC 2009/B poz. 58) Sąd Najwyższy potwierdził, iż *artykuł 448 KC ma zastosowanie także do ochrony dóbr osobistych osób prawnych.* W związku z powyższym roszczenia dochodzone niniejszym pozwem znajdują podstawę w art. 24 i art. 448 KC w zw. z art. 23 i art. 43 KC.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyrok z dnia 17 marca 2009 r., VI ACa 1230/2008, LexPolonica nr 358653) *dobre imię osoby prawnej rozumiane jest jako dobre mniemanie innych osób o danym podmiocie prawa, w szczególności z uwagi na jego działalność. Za naruszenie dobrego imienia osoby prawnej uznać należy te wypowiedzi, które w sposób nieuzasadniony zarzucają jej niewłaściwe postępowanie w prowadzonej przez nią działalności, wskutek czego zostaje ona narażona na utratę zaufania potrzebnego do funkcjonowania zgodnie z zakresem jej zadań.* Jak zostało wykazane powyżej twierdzenia wyrażone przez pozwanego w informacji pokontrolnej były nieuzasadnione i narażają powódkę na utratę zaufania potrzebnego do pozyskiwania środków i realizowania projektów naukowych.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2007 r. (V CSK 249/2007, LexPolonica nr 1625397, Orzecznictwo Sądów w sprawach Gospodarczych 2009/4 poz. 25 str. 3) przedstawiono pogląd, iż *osoba działająca jako przedstawiciel instytucji lub przełożony nie jest uprawniona do usprawiedliwiania naruszania dóbr osobistych innej osoby, takich jak cześć czy dobre imię, obowiązkami związanymi z pełnioną funkcją*. Także w wyroku z dnia 12 października 2007 r. (V CSK 249/2007) Sąd Najwyższy stwierdził, że *osoba działająca jako przedstawiciel instytucji lub przełożony nie jest uprawniona do usprawiedliwiania naruszania dóbr osobistych innej osoby, takich jak cześć czy dobre imię, obowiązkami związanymi z pełnioną funkcją*. Z uzasadnienia powołanego orzeczenia wynika, że *pozwany przekroczył granice dozwolonej wolności wypowiedzi, bowiem jego uwagi zawierały nieprawdziwe sugestie przedstawiające powódkę w znacznie gorszym świetle, niż wynikało z ustaleń kontrolnych i obciążały ją podejrzeniami o nieuczciwość. Nie były to więc oceny, lecz zarzuty, do których nie było podstaw*. Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Oznacza to, że pozwany nie był uprawniony do naruszenia dobrego imienia powódki poprzez przedstawienie niezasadnych zarzutów i jego zachowanie, choć związane z pełnioną funkcją, cechuje bezprawność.

Legitymacja bierna pozwanego jest uzasadniona także ugruntowanym w orzecznictwie stanowiskiem, zgodnie z którym *funkcjonariusz państwowy, który przy samodzielnym wykonywaniu czynności powierzonych mu przez przełożonego naruszył dobro osobiste innej osoby, nie może - w procesie o usunięcie skutków dokonanego naruszenia - podnosić skutecznie w swej obronie, że działał w imieniu i ze skutkami dla zatrudniającego go organu administracji państwowej (art. 23 i art. 24 kc)* (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 11 października 1983 r., II CR 292/83, LexPolonica nr 309547, OSPiKA 1985/1 poz. 3). *Art. 120 kodeksu pracy zgodnie z którym w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca, nie dotyczy roszczenia o zasądzenie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny na podstawie art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego, gdyż nie można go utożsamiać z odszkodowaniem przysługującym z tego tytułu* (tak: wyrok SN z 27 sierpnia 1982 r., IV CR 255/82, LexPolonica nr 318104), z czego wynika, że powódka jest uprawniona do żądania zapłaty odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny bezpośrednio od pozwanego.

Nadmienić też można, że zachowanie pozwanego w niniejszej sprawie cechuje kwalifikowana postać winy tj. rażące niedbalstwo. Jako kontrolujący był on obowiązany przeprowadzić kontrolę zgodnie z powołanymi powyżej Wytycznymi. Na ich treść powoływał się w informacji pokontrolnej, co oznacza że była ona mu znana. Mimo więc świadomości, że jest zobowiązany szczegółowo uzasadnić stwierdzone uchybienia, nie uzasadnił ich niemalże wcale i tym samym godził się na ewentualne naruszenie dobrego imienia powódki. Jednakże warto wskazać, że w wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 16 września 2004 r. IV CK 707/2003 LexPolonica nr 2059614) stwierdzono, że *stanowisko Sądu, że przestanką odpowiedzialności opartej na art. 448 kc jest zawinienie sprawcy naruszenia, pozostaje w zgodzie z dominującymi w tej materii poglądami. Przeważające jest także stanowisko, że każda wina, niezależnie od jej stopnia i natężenia - więc także culpa levissima - usprawiedliwia zasądzenie zadośćuczynienia lub odpowiedniej sumy pieniężnej na cel społeczny*

wskazany przez pokrzywdzonego. Przyjmowany dla stwierdzenia winy (niedbalstwa) miernik staranności ma zasadniczo charakter obiektywny, co jednak nie eliminuje stosowania wzorca postępowania właściwego dla osób należących do określonej grupy, wyróżnianej na przykład ze względu na wykształcenie lub zawód, chociaż także przy uwzględnieniu cech przeciętnych, uznawanych za typowe dla takiej grupy. Oznacza to, że żądanie zapłacenia przez pozwanego odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny bez wątpienia zasługuje na uwzględnienie. Jednocześnie kwota 10.000 zł jest odpowiednia, gdyż zdaniem powódki jest ona dotkliwa, ale nie zanadto dotkliwa, dla pozwanego, a jednocześnie spełnia funkcję przewidywaną dla tego roszczenia.

Dnia 17 maja 2010 r. powódka wezwała pozwanego do spełnienia roszczeń dochodzonych niniejszym pozwem.

Dowód:

- pismo z dnia 17 maja 2010 r. wraz z potwierdzeniem odbioru.

Do dnia skierowania niniejszego pozwu pozwany ich jednak nie spełnił.

W świetle powyższego niniejszy pozew jest koniczny i uzasadniony.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego (postanowienie z 10 listopada 2006 r., I CZ 62/2006,LEX nr 368451 i postanowienie z 22 czerwca 2007 r., V CZ 59/2007, niepubl.), stosownie do treści art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłata stała pobierana jest od każdego pozwu o ochronę dóbr osobistych niezależnie od tego, czy polega ona na zgłoszeniu roszczeń niemajątkowych, czy także majątkowych.

Załączniki:

- odpis z KRS powódki
- dowód wpłaty odpłaty sądowej w kwocie 600 zł
- odpis pozwu wraz z załącznikami
- umowa POIG.02.03.02-00-044/09-00 (obecnie obowiązujący aneks)
- informacja pokontrolna nr 22/2010/POIG
- zastrzeżenia do informacji pokontrolnej nr 22/2010/POIG
- Wytyczne w zakresie Procesu kontroli dla Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013
- ocena projektu 3 T11E 2 27 pt: "Nowa technologia w projektowaniu leków..."
- pismo powódki z dnia 5 maja 2009 r.
- pismo powódki z dnia 22 lipca 2009 r.
- pismo powódki z dnia 17 marca 2010 r.
- raport z kontroli z dnia 9 stycznia 2007 r.
- pismo wewnętrzne pracowników MNIŚW z dnia 19 stycznia 2010 r.
- opinia Zespołu Odwoławczego Rady Nauki z dnia 15 kwietnia 2010 r.
- pismo z dnia 17 maja 2010 r. wraz z potwierdzeniem odbioru.

